T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MERSİN TARSUS BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 23

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL) 4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 7
Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Fiili ve Kaydi Sermaye Tutarlarının Karşılaştırılması 13
Tablo 9: MDV Kayıtlı Değerleri ile Amortisman Tutarlarının Karşılaştırılması (TL) 15
Tablo 10 : 2020 Yılında Temin Edilen Akaryakıt Bedelleri 17

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AŞ: Anonim Şirket

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MDV: Maddi Duran Varlık

QDMS: Kalite Yönetim Sistemi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

2. Amortisman Defterinin Tutulmaması ve Amortisman İşlemlerinin Hatalı Yapılması

B. Diğer Bulgular

1. Akaryakıt Alımlarında İlk Madde ve Malzeme Hesabına Kaydedilen Tutarların Tüketim Durumu Dikkate Alınmaksızın Aynı Yevmiye Kaydında Giderleştirilmesi

2. Doğrudan Temin Alımlarının Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi

3. İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

4. Parasal Limit Dahilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

5. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hüküm Konulması

6. Taşınır Ambarlarının Kurulmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Tarsus Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Tarsus Belediyesinin karar organı olan Tarsus Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 37 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Tarsus Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Ruhsat ve Denetim Müdürlüğüdür. Başkana bağlı 4 memur kökenli başkan yardımcısı, 1 meclis kökenli başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 28 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	797	180
Sözleşmeli Personel		47
Kadrolu İşçi	397	142
Geçici İşçi	-	-
Toplam	**1194**	**369**
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	631

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 4 adet şirket bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Tarsus Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Tarsus Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)

Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek	Bütçe İle Verilen Ödenek	Aktarma ile Eklenen	Aktarma İle Düşülen	Net Bütçe Ödenek Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	İptal Edilen Ödenek	Ertesi Yıla Devreden Ödenek
01 Personel Giderleri		62.067.000,00	1.735.000,00	275.000,00	63.527.000,00	48.219.012,41	15.307.987,59	
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		10.180.000,00	0,00	0,00	10.180.000,00	7.791.638,78	2.388.361,22	
03 Mal ve Hizmet alım Giderleri		94.952.000,00	11.084.500,00	4.424.500,00	101.612.000,00	67.083.147,42	34.528.852,58	
04 Faiz Giderleri		9.100.000,00	0,00	450.000,00	8.650.000,00	7.304.489,50	1.345.510,50	
05 Cari Transferler		7.115.000,00	580.000,00	120.000,00	7.575.000,00	4.793.553,34	2.781.446,66	
06 Sermaye Giderleri	9.581.088,65	90.101.000,00	13.500.000,00	13.600.000,00	99.582.088,65	38.371.012,23	60.697.816,21	513.260,21
07 Sermaye Transferleri		1.000.000,00	95.000,00	95.000,00	1.000.000,00	95.000,00	905.000,00	
08 Borç Verme								
09 Yedek Ödenek		29.000.000,00		8.030.000,00	20.970.000,00		20.970.000,00	
Toplam	**9.581.088,65**	**303.515.000,00**	**26.994.500,00**	**26.994.500,00**	**313.096.088,65**	**173.657.853,68**	**138.924.974,76**	**513.260,21**

www.balioglu.net

Tarsus Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 303.515.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup, önceki yıldan devreden 9.581.088,65 TL ile birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 313.096.088,65 TL olmuştur. Yıl içinde 173.657.853,68 TL bütçe gideri yapılmış, 138.924.974,76 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 513.260,21 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	44.478.000,00	38.851.922,01	520.171,82	38.331.750,19	86,18
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.255.000,00	21.217.426,51	77.773,22	21.139.653,29	104,37
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	2.115.000,00	1.603.680,39	-	1.603.680,39	75,82
05- Diğer Gelirler	114.001.000,00	116.666.225,89	59.691,82	116.606.534,07	102,29
06- Sermaye Gelirleri	92.666.000,00	1.948.099,63	-	1.948.099,63	2,10
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	-	-	-	-	-
Toplam	**273.515.000,00**	**180.287.354,43**	**657.636,86**	**179.629.717,57**	**65,67**

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 65,67 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye gelirlerinin (% 2,10) beklenenin çok altında gerçekleşmesi, planlanan taşınmaz satışlarının yapılamamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	62.067.000,00	48.219.012,41	77,69
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.180.000,00	7.791.638,78	76,54
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	94.952.000,00	67.083.147,42	70,65
04- Faiz Gideri	9.100.000,00	7.304.489,50	80,27
05- Cari Transferler	7.115.000,00	4.793.553,34	67,37
06- Sermaye Giderleri	90.101.000,00	38.371.012,23	42,59
07- Sermaye Transferleri	1.000.000,00	95.000,00	9,50
08- Borç Verme	-	-	-
09- Yedek Ödenekler	29.000.000,00	-	-
Toplam	**303.515.000,00**	**173.657.853,68**	**57,22**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 57,22 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tüm gider kalemleri beklenenin altında gerçekleşmiştir. En düşük gerçekleşmeler % 9,50 ile sermaye transferi ve % 42,59 ile sermaye giderlerinde olmuştur. Sermaye giderlerlerindeki düşüş gayrimaddi sermaye üretim giderlerinde yaşanan azalışlardan kaynaklanmaktadır.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	34.481.700,13	36.382.720,19	38.851.922,01	5,51	6,79
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.444.383,14	12.666.187,29	21.217.426,51	1,78	67,51
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.914.958,20	724.614,87	1.603.680,39	-62,16	121,30
Diğer Gelirler	93.891.317,51	104.131.278,41	116.666.225,89	10,91	12,04
Sermaye Gelirleri	9.039.607,63	580.826,50	1.948.099,63	-93,57	235,40
Toplam	**151.771.966,61**	**154.485.627,26**	**180.287.354,43**	**1,79**	**16,70**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	744.326,87	225.414,79	657.636,86	-69,72	191,75
Net Toplam	**151.027.639,74**	**154.260.212,47**	**179.629.717,57**	**2,14**	**16,45**

www.balioglu.net

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 25.369.505,10 TL'lik (% 16,45) artış göstermiştir. Vergi gelirlerinde 2.469.201,82 (% 6,79), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 8.551.239,22 TL (% 67,51) ve diğer gelirlerde 12.534.947,48 TL (% 12,04) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda devralınan belde belediyelerin gelirlerinin ve aynı şekilde merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylarının eklenmesi sonucu arttığı anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	36.799.797,82	44.603.065,28	48.219.012,41	21,20	8,11
SGK Devlet Prim Giderleri	6.639.340,46	7.746.918,64	7.791.638,78	16,68	0,58
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	64.041.696,33	60.675.055,85	67.083.147,42	-5.26	10,56
Faiz Giderleri	2.418.448,53	12.520.478,12	7.304.489,50	417,71	-41,66
Cari Transferler	5.384.660,27	9.133.824,97	4.793.553,34	69,63	-47,52
Sermaye Giderleri	96.627.000,59	44.226.404,59	38.371,012,23	-54,23	-13,24
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	95.000,00	-	-
Toplam	**211.910.944,00**	**178.901.281,15**	**173.657.853,68**	**-15,58**	**-2,93**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 5.243.427,47 TL (% 2,93) azalmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 3.615.947,13 TL (% 8,11), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 44.720,14 TL (% 0,58) ve mal alım ve hizmet giderlerinin 6.408.091,57 TL (%10,56) arttığı görülmektedir. Faiz giderlerinde 5.215.988,62 TL'lik (% 41,66), cari transferlerde 4.340.291,63 TL'lik (% 47,52) ve sermaye giderlerinde 5.855.392,36 TL'lik (% 13,24) azalış olmuştur. Bütçe denkliğinin sağlanması amacıyla bütçe giderlerinde yaşanan azalışa parelel olarak bütçe gelirlerinin artırılması sonucu finansman ihtiyacı azalmış, faiz giderlerinde azalış gerçekleşmiş ve bütçe fazlası verilmiştir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı faaliyet gideri 195.786.396,98 TL, faaliyet geliri 207.574.980,45 TL olup dönem olumlu faaliyet sonucu ise 11.788.583,47 TL olarak gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Tarsus Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Tarsus İmar Tic.Ltd.Şti.	19.272.250,00	18.686.250,00	97,00
2	Aksa Gaz Dağıtım AŞ	40.000.000,00	264.000,00	0,66
3	Tarsus Teski Sağ.Eğt.Kült.Turizm Ve Tic.Anonim Şirketi	9.737.575,00	9.737.575,00	100,00
4	Tarsus Emekçi Kadın Girişim Üretim Ve İşletme Kooparatifi	60.000,00	20.000,00	33,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Tarsus Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

www.balioglu.net

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,

- Faaliyet sonuçları tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütününü ifade etmektedir.

-04.09.2012 tarihli 2012/8-1(90) sayılı Belediye Meclis Kararı ile Mali Hizmetler Müdürlüğüne bağlı olarak iç kontrol birimi kurulmuştur.

-Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirtilmiş olup kalite yönetim sistemi (QDMS) yazılım üzerinden tanımlanarak sistem üzerinden duyurulmuştur. Tarsus Belediyesi çalışanlarının tamamı kullanıcı olarak tanımlanmış olup tüm verilere ulaşabilme olanakları sağlanmıştır.

-Yetki devri yönergesi hazırlanmış ve 16.01.2020 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

-Görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınarak görevlendirilmeler yapılmaktadır.

-İş akış süreçleri tüm müdürlüklerin katılımı ile hazırlanmış ve kalite yönetim sistemi (QDMS) yazılımına aktarılmış ve duyurulmuştur.

-Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

-Kurumumda Etik Komisyonu faaliyette olup bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

-Tarsus Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce ilgili yönetmelikler ve politikalar hazırlanmış olup web sayfasında yayınlanmıştır.

-Hassas görevlere ilişkin prosedürler **b**elirlenmiş olup kalite yönetim sistemi (QDMS) programı üzerinden takip edilmektedir.

-Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuş ve faaliyetine devam etmektedir.

www.balioglu.net

-Eğitim şube müdürlüğünce tüm müdürlüklerden ihtiyaç analiz formu ile eğitim ihtiyaçları istenilip eğitim planı oluşturulmaktadır. Eğitim planı kalite yönetim sistemi (QDMS) programı üzerinden yayınlanmaktadır.

-2020-2024 Stratejik Planı mevzuata uygun olarak katılımcılık sağlanarak hazırlanmıştır.

-2020-2024 Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında kurumsal riskler belirlenerek kalite yönetim sistemi (QDMS) üzerinden hazırlanmıştır.

-Tarsus Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı stratejik plan ekibi ve alt çalışma grupları ile mevzuata uygun olarak planlama ekibi tarafından hazırlanmış ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir.

-İdare performans programı Maliye Bakanlığınca yayımlanan Performans Programı Hazırlama rehberine uygun olarak üst yönetici onayı ile Mayıs ayında birimlere duyurularak hazırlanmıştır.

-Kurum bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilerek hazırlanmaktadır.

-İdare faaliyet raporu mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

-5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi uyarınca hazırlanan Faaliyet Raporlarında, faaliyet sonuçları yer almakta ve değerlendirmeler yapılarak kamuoyuna duyurulmaktadır.

-Veri kayıt sistemi mevcut olup sistem, gelen ve giden bütün evrakı kapsamaktadır. Veri kayıt ve dosyalama sistemi personel ve yönetici tarafından ulaşılabilir ve izlenebilirdir. Yedekleme işlemleri IBM Z sistemi üzerinden yapılmakta ve Fortigate 200E ile korunmaktadır.

-İdare iç kontrol riskleri belirlenmemiştir.

-İç kontrol izleme ve yönlendirme kurulu oluşturulmamıştır.

-Tüm birimlerce iç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirerek strateji geliştirme müdürlüğüne gönderilmekte ise de iç kontrol izleme ve yönlendirme kurulu oluşturulmadığından raporlaması yapılmamaktadır.

-Kurumda iç denetim birimi bulunmamaktadır.

-Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamıştır.

-İdareler iç kontrol sistemlerinin kurulmasına ilişkin amaç ve hedefleri stratejik düzeyde ele almalıdırlar.

www.balioglu.net

Sistem gerekliliklerinin farkındalığı ve yerine getirilmesine ilişkin somut unsurlar değerlendirildiğinde, Tarsus Belediyesi üst yönetim ve çalışanlarının, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetimi işleyişine ilişkin çalışmalarının yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin Tarsus Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Kurumun ortağı olduğu şirketlerin öz kaynak hesaplarında kayıtlı bulunan sermaye tutarlarının toplamı ile kendi mali tablosunda yer alan 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı borç bakiyesinin eşit olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 181'inci maddesine göre; 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinin (a) bendine göre; sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan, bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekmektedir.

Belediyenin sermayesine doğrudan iştirak ettiği 4 adet şirket bulunmaktadır.

Bu şirketlerin 31.12.2020 tarihli bilançolarında Tarsus Belediyesine ait öz sermaye tutarları toplamı 28.707.525,00 TL'dir. Belediyenin 31.12.2020 tarihli bilançosunda 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 19.070.250,00 TL olduğu, 9.637.575,00 TL tutarında bir hata oluştuğu görülmektedir.

Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Fiili ve Kaydi Sermaye Tutarlarının Karşılaştırılması

Şirket Adı	Belediyenin Sermaye Pay Oranı	Şirketin Belediye Payına Karşılık Gelen Öz kaynak Tutarı (TL) (31.12.2020)	Belediye Bilançosunda 241 Nolu Hesapta Kayıtlı Olan Tutar (TL) (31.12.2020)
Tarsus İmar Ticaret Ltd. Şti.	% 97	18.686.250,00	18.686.250,00
Tarsus Teski Anonim Şirketi	% 100	9.737.575,00	100.000,00
Aksa Doğalgaz Dağıtım AŞ	% 0,66	264.000,00	264.000,00
Tarsus Emekçi Kadın Koop.	% 33	20.000,00	20.000,00
TOPLAM		**28.707.825,00**	**19.070.250,00**

Hata nedenleri araştırıldığında; Tarsus Teski Turizm Eğitim Sağlık Kültür İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine 21.05.2020 tarih ve 2020/4-1 (45) numaralı Tarsus Belediyesi Meclis Kararı ile biri arsa ikisi bina niteliğinde olmak üzere üç adet taşınmazın ayni sermaye olarak konulmasına karar verildiği, Tarsus 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 30.07.2020 tarih ve 2020/34 sayılı kararı ile arsaya 1.586.400,00 TL ve iki adet binaya 8.051.175,00 TL değer takdir edildiği, söz konusu sermaye artışının 02.10.2020 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde tescil edildiği, ancak Belediye şirketine yapılan ayni sermaye artışı tutarının Kurum tarafından muhasebeleştirilmemesi sonucu hataya neden olunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuata göre sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekmektedir.

Tarsus Teski Turizm Eğitim Sağlık Kültür İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketine yapılan ayni sermaye artışının muhasebe kayıtlarına alınmaması nedeniyle 31.12.2020 tarihli bilançoda 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 9.637.575,00 TL eksik olarak yer almaktadır. Kurumun ortağı olduğu şirketlere yapılan sermaye artışlarının zamanında ve tam olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Amortisman Defterinin Tutulmaması ve Amortisman İşlemlerinin Hatalı Yapılması

A) Amortisman Defterinin Tutulmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı, bu yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; hangilerinin amortismana tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiş ve Tutulacak Diğer Defterler başlıklı 18'inci Bölümünün 491'inci maddesinde Duran Varlıklar Amortisman Defteri sayılmıştır.

Ayrıca 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin

9'uncu maddesinde amortismana tabi her bir varlığın Ek-2'de yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Kurum tarafından edinilen duran varlıkların amortisman hesaplamalarında edinim tarihlerinin göz ardı edilmesi, her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarma durumunda ilgili duran varlığa ne kadar amortisman ayrıldığı ve duran varlığa ilişkin amortisman ayırma süresinin dolmasına rağmen amortisman ayrılmaya devam ediliyor olması nedenleriyle duran varlıklara ilişkin amortisman kayıtları gerçeği yansıtmamaktadır. Söz konusu hatanın temelinde taşınmazlar için Duran Varlıklar Amortisman Defterinin kullanılmaması yatmaktadır. Belediye'nin aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğu, her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olması ve Duran Varlıklar Amortisman Defterinin kullanılmıyor olması sebebiyle hatalı muhasebe kayıtlarının toplam tutarı tam olarak tespit edilememiştir.

B) Maddi Duran Varlıklar Grubunda Yer Alan Hesaplarda Hatalı Olarak Kayıtlı Tutarlardan Fazla Amortisman Ayrılması

www.balioglu.net

Kurum tarafından amortismana tabi maddi duran varlıklarda yer alan tutarlar aşılmayacak şekilde amortisman ayrılması gerekmektedir.

Amortismana tabi maddi duran varlıklar için hesap alt kodları itibariyle yapılan incelemede, kayıtlı maddi duran varlık tutarından daha fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: MDV Kayıtlı Değerleri ile Amortisman Tutarlarının Karşılaştırılması (TL)

Hesap Kodu	Hesap Adı	MDV Kayıtlı Değer Toplamı	MDV Birikmiş Amortisman Toplamı	Fazla Ayrılan Amortisman Tutarı
253.02.05.01	Güç Elektroniği Ve Basınçlı Makineler Ve Aletleri	448.459,38	1.263.329,44	814.870,06
253.03.01.01	Yıkama, Temizleme Ve Ütüleme Cihaz Ve Aletleri	147.080,78	263.584,90	116.504,12
253.03.04.01	Ölçüm, Tartı, Çizim Cihazları ve Aletleri	225.018,34	524.164,23	299.145,89
253.03.06.01	Araştırma Ve Üretim Amaçlı Cihazlar Ve Aletler	272.336,94	569.535,58	297.198,64
254.01.02.01	Yolcu Taşıma Araçları	1.494.904,49	3.337.420,49	1.842.516,00
254.01.03.01	Yük Taşıma Araçları	3.459.368,44	3.680.548,01	221.179,57
255.01.01.01	Döşeme Demirbaşları	58.529,75	265.141,10	206.611,35

255.02.02.01	Bilgisayar Çevre Birimleri	335.459,20	463.307,48	127.848,28
255.03.01.01	Büro Mobilyaları	2.921.093,17	3.558.752,97	637.659,80
255.09.02.01	Spor Salonlarında Kullanılan Demirbaşlar	655.682,72	841.991,10	186.308,38
255.10.02.01	Kontrol ve Güvenlik Sistemleri	452.442,44	1.070.930,38	618.487,94
	TOPLAM	**10.470.375,65**	**15.838.705,68**	**5.368.330,03**

Yukarıdaki tabloda yer alan hesaplamaya göre Kurum bilançosunda 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı 5.368.330,03 TL fazla olarak yer almaktadır. Maddi duran varlığın kayıtlı değerini aşacak şekilde amortisman ayrılmaması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Akaryakıt Alımlarında İlk Madde ve Malzeme Hesabına Kaydedilen Tutarların Tüketim Durumu Dikkate Alınmaksızın Aynı Yevmiye Kaydında Giderleştirilmesi

www.balioglu.net

150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına giriş kaydı yapılan akaryakıt bedellerinin tüketim durumu dikkate alınmaksızın aynı yevmiye kaydında giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı ve Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 30'uncu maddeleri uyarınca; satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemeler maliyet bedeli ile 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmeli, tüketim malzemelerinden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların taşınır ikinci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı listesinin üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine bildirilerek 630-Giderler Hesabına borç, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Belediyenin 2020 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; satın alınan akaryakıta ilişkin bedellerin aynı yevmiye kaydında, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç alacak kaydı yapılarak, hesaplara giriş ve çıkışının yapıldığı görülmüştür.

Yüklenici firma tarafından kurum deposuna akaryakıt getirilmekte, depodan pompalar aracılığıyla kurum araçları her gün akaryakıt almaktadır. Söz konusu akaryakıt satın alındığı

gün tüketilmemekte, peyderpey tüketime sunulmaktadır.

Ancak, aşağıda yer alan tablodan da anlaşılacağı üzere, satın alınan akaryakıt sanki alımın yapıldığı gün tüketilmiş gibi algılanmaktadır.

Tüketimi henüz gerçekleşmemiş akaryakıt bedellerinin muhasebe kayıtlarına alındığı anda muhasebe kayıtlarından çıkışının yapılması, dönem sonunda depoda bulunan fiili akaryakıt miktarı ile muhasebe sisteminde kayıtlı miktar arasında tutarsızlığa sebebiyet vermektedir.İşlemlerin mevzuata uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Tablo 10 : 2020 Yılında Temin Edilen Akaryakıt Bedelleri

Yevmiye	Yevmiye	Hesap	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
Tarih	No	Kodu	TL	TL
18.02.2020	368/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	429.591,86	0,00
18.02.2020	368/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	429.591,86
19.03.2020	909/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	393.628,35	0,00
19.03.2020	909/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	393.628,35
14.04.2020	1261/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	373.524,68	0,00
14.04.2020	1261/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	373.524,68
27.05.2020	1858/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	324.165,03	0,00
27.05.2020	1858/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	324.165,03
25.06.2020	2545/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	338.966,91	0,00
25.06.2020	2545/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	338.966,91
04.08.2020	3326/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	447.464,93	0,00
04.08.2020	3326/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	447.464,93
19.08.2020	3729/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	524.459,83	0,00
19.08.2020	3729/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	524.459,83
14.09.2020	4303/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	476.041,57	0,00
14.09.2020	4303/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	476.041,57
12.10.2020	5084/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	500.844,51	0,00
12.10.2020	5084/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	500.844,51
13.11.2020	5942/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	500.747,63	0,00
13.11.2020	5942/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	500.747,63
21.12.2020	6807/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	490.754,51	0,00
21.12.2020	6807/1	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	490.754,51
31.12.2020	7250/98	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	471.852,63	0,00
31.12.2020	7250/98	150 04 02 1-SIVI YAKITLAR	0,00	471.852,63
		Toplam	**5.272.042,44**	**5.272.042,44**

www.balioglu.net

BULGU 2: Doğrudan Temin Alımlarının Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi

Doğrudan temin alımlarına ilişkin EKAP kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin Doğrudan temin kayıt formu başlıklı 30.9.2. maddesine göre doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

EKAP üzerinden yapılan doğrudan temin işlem süreçlerinde idare kullanıcısı, kaydı yapılan satın alma işlemi ile ilgili hususları detayları ile EKAP'a kaydedebilmektedir. Doğrudan temin işleminin mal, hizmet veya yapım işi olarak türü ve 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin hangi bendi ile alım yapıldığı gibi bilgiler bu hususlar arasındadır.

Kurum hesap ve işlemleri üzerinde yapılan incelemelerde doğrudan temin ile yapılan satın alma işlemlerinin EKAP'a kaydedilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Doğrudan teminlerin EKAP'a kaydedilmemesi, mali yıl içerisinde Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılan toplam harcama tutarının EKAP verileri ile elde edilememesine neden olmaktadır. Doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, alımı takip eden ayın onuncu gününe kadar EKAP üzerinden kayıt altına alınması gerekmektedir.

BULGU 3: İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

Belediye bünyesinde istihdam edilen kadrolu işçilerin çoğunluğunun yıllık izinleri düzenli olarak kullandırılmamaktadır.

Anayasa'nın 50"nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yılık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59' uncu maddesinde ise iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti

üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde; işverenlerin, 15'inci maddede belirtilen izin kurulu veya 18'inci maddeye dayanılarak kurul yerine geçenlere danışmak suretiyle yürütülen işlerin niteliğine göre ücretli izinlerin her yılın belli bir döneminde veya dönemlerinde verileceğini tayin edebileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde, işverenin Nisan ayı ile Ekim ayı sonu arasındaki süre içinde işçilerin tümüne veya bir kısmına toplu izin uygulayabileceği; 20'inci maddesinde ise işverenin çalıştırdığı işçilerin izin durumlarını gösteren Yönetmelik'in ekindeki yıllık izin kayıt belgesini tutmak zorunda olduğu ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde dinlenmenin bir anayasal hak olduğu ve bu haktan vazgeçilemeyeceği ifade edilmektedir. Ayrıca İş Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yer alan iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçilerin hak kazanıp da kullanmadığı izinlerinin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden yıllık izin ücreti olarak kendisine veya hak sahiplerine ödenmesine ilişkin hüküm, mali bir hak olarak görülerek yıllık iznin kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak görülmemelidir. Bu hükmün, izin kullanılamadan iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçilerin mağduriyetinin önlenmesi olarak anlaşılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Belediyenin Personel Müdürlüğünden alınan kadrolu işçilerin izin durumuna ilişkin belgede; toplam 198 işçiden 39 işçinin birikmiş izni 200-350 iş günü, 84 işçinin birikmiş izni 100-200 işgünü, 75 işçinin birikmiş izni ise 50-100 iş günü yıllık ücretli izin hakkı olduğu görülmektedir. Bu işçiler emekli olduğunda kullandırılmayan yıllık ücretli izin hakları kendilerine izin ücreti olarak ödenecektir.

Belediye bünyesinde çalışan işçilerin izinlerinin yukarıdaki hükümlere istinaden belli bir dönem veya dönemler belirlenerek kullandırılmaması, izinlerin birikmesine yol açmaktadır. Biriken bu izinler ileride işçilerin emekli olması veya iş sözleşmesinin son bulması durumunda işçilerin son ücreti esas alınarak hesaplanacak toplu izin ücreti ödemelerine dönüşeceğinden Belediyenin yüksek bir mali külfetle karşı karşıya kalması riskini oluşturmaktadır. Bu duruma sebebiyet vermemek için izinlerin zamanında kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 4: Parasal Limit Dahilindeki Doğrudan Temin Alımlarında Yasaklılık Teyidinin Yapılmaması

Parasal limit dâhilinde firmalardan yapılan doğrudan temin alımlarında Kamu İhale Kurumundan söz konusu firmaların yasaklı olup olmadığının kontrol edilmesi gerekirken, yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Tebliği'nin 30.5.4 maddesine göre; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmemektedir. Ancak, anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir.

Kurum tarafından parasal limit dâhilinde firmalardan yapılan doğrudan temin (22/d) kapsamında alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığı kontrolünün yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hüküm Konulması

Kurum ile yetkili sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesine mevzuata aykırı bir şekilde sözleşmenin konusuna girmeyen düzenlemeye yer verilmiştir.

375 sayılı KHK'nin ek 15'inci maddesinde, Belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

4688 sayılı Kanun'un Mahalli İdarelerde Sözleşme İmzalanması başlıklı 32'inci maddesinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir hükmüne yer verilmiştir. İmza edilecek sosyal denge sözleşmesinde taraflara sadece tavan tutarı geçmemek üzere sosyal denge tazminatının tutarını belirleme yetkisi verilmiştir. Dolayısıyla sosyal denge

sözleşmesine, sosyal denge tazminatının tutarını belirlenmesi dışında herhangi bir hüküm konulamaz.

Kurum ile yetkili sendika arasında imzalanan ve 01.01.2020-31.12.2021 dönemini kapsayan sosyal denge sözleşmesinde, "8 Mart Dünya Kadınlar Gününde kadın çalışanlar izinli sayılır" düzenlemesine yer verilmiştir. Çalışanların ücretli izinli sayılacağı ve tatil edilen günler 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da belirlenmiştir. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü genel tatil günleri arasında yer almamaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre imzalanacak sosyal denge sözleşmesinin konusu memurlara yapılacak sosyal denge tazminatı ödemesi tutarının belirlenmesidir. Sosyal denge sözleşmesinde sosyal denge ödemesiyle ilgili olmayan ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'a aykırı olarak 8 Mart Dünya Kadınlar Gününün tatil edileceğine ilişkin düzenlemeye yer verilmemesi gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınır Ambarlarının Kurulmaması

Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine tamamıyla uyulmadığı, taşınır ambarlarının kurulmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nde kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların bedelsiz devri ile tahsisine ilişkin esas ve usuller hüküm altına alınmıştır.

Belediyede, Taşınır Mal Yönetmeliği'nde belirtilen esas ve usullerin yerine getirilmediği, Yönetmelik'in öngördüğü taşınır ambarlarının kurulmadığı görülmüştür. Mevzuatta belirtilen taşınır ambarların kurulması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
7020 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılandırılan Faaliyet Alacaklarının 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan Mahalli idareler detaylı hesap planında Gelirlerden Alacaklar ve Gelirlerden Takipli Alacaklar hesabının alt kodlarına ilgili yapılandırma kanunlarının her biri için detay kod açılmıştır. Ayrıca 6183 sayılı Kanunda Tecil, Amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki

www.balioglu.net

			veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir denilmektedir. Tehir ise 6183 sayılı kanunun 49'uncu maddesi, idareci tecil edilmiş bir amme alacağı hakkında yargı organlarınca yürütmenin durdurulması kararı verilen

www.balioglu.net

			hallerde yapılacak işlemi düzenlemektedir. Yapılandırma niteliği gereği tecile benzese de Bakanlık tarafından detay kodda yer verilmesi nedeniyle konu bulgu yapılmamaya karar verilmiştir.
Akaryakıt Alımlarında 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabına Kaydedilen Tutarların Tüketim Durumu Dikkate Alınmaksızın Aynı Yevmiye Kaydında Giderleştirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Tarsus Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünce akaryakıt giderlerinin takip işlemleri için gerekli sistem alt yapısı oluşturma faaliyetlerine başlanılacaktır denilmiştir. Bulgu konusu 2020 yılında da devam ettiğinden tekrar bulgu yapılmış olup,

www.balioglu.net

			diğer bulgular bölümünde Bulgu 1 de yer verilmiştir.
Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi için gerekli kayıt işlemleri yapılmıştır.
Kalkınma Ajansı Payının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kalkınma Ajansı Payının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenilmemesine ilişkin muhasebe kaydı 14.02.2018 tarih ve 786/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.

www.balioglu.net

Vadesi Bir Yılın Altına İnen Banka Kredilerinin Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesabından Kısa Vadeli Banka Kredileri Hesabına Aktarılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kısa Vadeli Kredilerin 400-Banka Kredileri Hesabından 300-Banka Kredileri Hesabına Aktarılması işlemine ilişkin muhasebe kaydı 10.01.2018 tarih ve 37/5 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.
Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Ambalaj Atıklarının Toplatılması ve değerlendirilmesi işi ile ilgili olarak, 13.03.2018 tarih 8268 Başkanlık oluru ve 04.04.2018 tarih 191 sayılı Belediye Encümen Kararı ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 35'inci maddesi

www.balioglu.net

			a bendi uyarınca ihale yapılmıştır.
Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen Kiracıların İhale Yasaklısı Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Sözleşme yükümlülüğünü yerine getirmeyen kiracılara ilişkin olarak gerekli yaptırımların 2018 yılından itibaren yapılmaya başlanmıştır.
Belediyenin Hissedarı Olduğu Şirketlerle İlgili Olarak;	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	a-) 22/08/2011 tarihli Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Tarsus Belediyesi'nin AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİNDE OLAN % 0,66 oranındaki ortaklık payına ilişkin muhasebe kayıt işlemi 14.02.2018 tarih ve 801/1 yevmiye numaralı

www.balioglu.net

			muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır. b-) Tarsus Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğü ile Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi kayıtları arasındaki uyumsuzluk 14.02.2018 tarih ve 801/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.
Gider Tahakkukları Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gider Tahakkukları Hesaplarının gerçek durumu yansıtmamasına ilişkin kayıt işlemi 10/01/2018 tarih ve 37/5 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.

www.balioglu.net

Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Bilançoda Yer Almaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıklar Mali Hizmetler Müdürlüğünce 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilmektedir. Satışı veya imhası yapılmamış maddi duran varlıklar veya stoklar bilançoda görünmektedir.

www.balioglu.net